TORs yttrande

Kommissionens mot ekonomisk brottslighet delbetänkande Företagens uppgiftslämnande för beskattningsändamål (SOU 1983:75—76)

Sedan Taxeringsnämndsordförandenas riksförbund (TOR) beretts tillfälle att avge yttrande över rubricerade betänkande får förbundet härmed anföra följande.

Allmänna synpunkter

För närvarande pågår ett intensivt arbete med att försöka effektivisera vårt skattesystem. Syftet är att samtidigt som man med en ökad användning av ADB-teknik skall kunna åsätta det stora flertalet skattskyldiga korrekta taxeringar skall tyngdpunkten för granskning och kontroll flyttas över på deklarationer som kan förväntas innehålla fel av väsentlig betydelse. Ett led i arbetet med att få ett sådant kontrollsystem har redovisats av skatteförenklingskommittén med sitt förslag till förenklad löntagarbeskattning, SOU 1984:21. Kommissionen mot ekonomisk brottslighet ger med sitt förslag om en reformering av företagens uppgiftslämnande ytterligare en mycket väsentlig förutsättning för att detta arbete skall kunna genomföras. En förstärkt och förbättrad företagskontroll gäller inte blott de enskilda företagens skatte- och avgiftsförhållanden utan utgör samtidigt, på grund av företagens centrala roll som uppgiftslämnare, grunden för hur löntagarna skall beskattas.

En avgörande förutsättning för kommissionens förslag till utformning av den framtida företagskontrollen är att företagens uppgiftslämnande reformeras. För att kontrollen bättre än i dag skall uppfylla rimliga krav på likformighet föreslås att uppgiftslämnandet görs mer enhetligt för de olika skattskyldiga. Det är också nödvändigt för att kontrollen till så stor del som möjligt skall kunna ske med hjälp av ADB-teknik. Denna i huvudsak maskinella granskning föreslås kompletterad med en särskilt noggrann — djupare — kontroll av vissa skattskyldiga. Den fördjupade kontrollen skall ske dels planmässigt, med inriktning på de större företagen och arbetsgivarna, dels enligt vissa urvalsprinciper av såväl systematiskt som slumpmässigt slag.

TOR delar i allt väsentligt kommissionens bedömning av den nuvarande kontrollverksamhetens brister och vilka orsakerna är till dessa. Förbundet vill också ansluta sig till kommissionens förslag om principerna för det framtida uppgiftslämnandet och kontrollen.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:46

Uppgiftslämnandets form

En fråga som kommissionen ägnar stor uppmärksamhet gäller i vilken form uppgiftslämnandet skall ske. Det förslag man stannat för innebär att alla företag med årsbokslut skall lämna uppgifter enligt ett allmänt räkenskapsschema. Detta har utformats i nära överensstämmelse med BAS-kontoplanen. Innebörden härav är att företagt skall specificera intäkter och kostnader i hela den verksamhet som bokföringen omfattar oavsett om verksamheten utgörs av en eller flera förvärvskällor. Om verksamheten omfattar två eller flera förvärvskällor med gemensam bokföring måste redovisningen i deklarationen inte bara justeras med hänsyn till skattefria intäkter, inte avdragsgilla kostnader etc utan även innefatta en omföring av de intäkter och kostnader som är hänförliga till övriga förvärvskällor. För var och en av dessa övriga förvärvskällor skall en särskild specifikation på förvärvskällenivå lämnas. Alternativet till detta förslag, som också redovisas av kommissionen, är att inkomsten av varje förvärvskälla beräknas som i dag, genom justering av det bokförda resultatet, kompletterat med en sammanställning av de särskilda uppgifter som skall lämnas för kontrolländamål.

TOR ställer sig tveksam till kommissionens förslag i denna del. Gällande regler för inkomstberäkning med redovisning av varje förvärvskälla för sig talar för att uppgiftslämnandet bör utformas på samma sätt. TOR anser emellertid att frågan om uppgiftslämnandets form bör prövas i belysning av det förslag som väntas från 1980 års företagsskattekommitté om en staketmetod för enskilt bedriven näringsverksamhet, vilket förslag kanske kan föranleda ett annorlunda ställningstagande.

Kommissionen har åskådliggjort sitt förslag om hur det framtida uppgiftslämnandet bör utformas med ett stort antal deklarationsblanketter. TOR är nu inte berett att kommentera dessa. För att en sådan granskning skall vara meningsfull krävs att förslaget om uppgiftslämnandet fått ett mer precist innehåll med en utarbetad lagtext.

Några materiella frågor

I två avseenden föreslår kommissionen ändringar i materiella beskattningsregler. Kommissionen pekar bl a på att det för fördelningen av en enskild näringsidkares bilkostnader — privat och på företaget — krävs ett stort antal uppgifter. Med hänsyn till att uppgiftsskyldigheten ofta fullgörs dåligt ger granskarens bedömning inte sällan upphov till oenighet mellan parterna. Kommissionen anser därför att enskilda näringsidkare i stället bör redovisa bilförmån efter samma grunder som gäller för värdering av bilförmån i inkomstslaget tjänst. TOR delar denna uppfattning.

I lagstiftning som innebär att beskattningen av en viss intäkt kan skjutas upp krävs normalt för avdrag att ett belopp motsvarande det yrkade avdraget avsätts i företagets räkenskaper för beskattningsåret. Kommissionen har upp-

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:46

märksammat att i några fall, bl a i skogskontolagen, saknas en sådan bestämmelse. Med hänvisning till god redovisningssed föreslår kommissionen att ifrågavarande lagstiftningar kompletteras på detta sätt.

TOR anser att kommissionens förslag bör ske efter förebild av motsvarande bestämmelse i lagen (1981:296) om eldsvådefonder.

Om organisationen m m

Avslutningsvis föreslås att en särskild utredning tillsätts för att utforma en organisation för skatteförvaltningen som är bättre anpassad att handha det skattesystem som åsyftas med de nu pågående reformarbetena. På denna punkt är kommissionens förslag redan genomfört. Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag till ändringar av skatteförvaltningens organisation och styrfunktioner.

En fråga som varken berörs av kommissionen eller nämns i den särskilde utredarens direktiv är samordningen mellan det föreslagna kontrollsystemet och reglerna om taxering. Särskilda svårigheter kan uppstå bl a med tanke på att databearbetningen av företagens uppgifter enligt kommissionens förslag inte kan förväntas avslutade innan en stor del av den nuvarande taxeringsperioden gått till ända. En av skatteförenklingskommitténs arbetsuppgifter är att se över reglerna om taxeringsperiodens längd och möjligheterna till omprövning av taxeringsbeslut. De problem som kan bli en följd av att företagens uppgiftslämnande ändras bör därför beaktas i sammanhanget.

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:46

Goda Råd
kring företagets ekonomi och administration.

SRF — ett förbund med resurser för kvalificerad rådgivning.

Sveriges Redovisningskonsulters Förbund kan genom sina ledamöter erbjuda sina klienter ett heltäckande serviceutbud inom ekonomi och administration. Förutom traditionella uppgifter som löpande redovisning, skatte- och deklarationsfrågor arbetar Redovisningskonsulten SRF med en mängd andra företagsekonomiska problemområden, som framgår av illustrationen.

SRF finns representerat över hela landet med sina 700 ledamöter. Förbundet är organiserat i 9 geografiska kretsar och har sitt kansli centralt placerat i Falun. SRF:s kansli tillhandahåller sina ledamöter avancerad hjälp inom bl a utbildning och kursverksamhet (24.000 elevtimmar 1982), förlagsverksamhet (tidningen Företags-Aktuellt med upplaga 22.000 ex), blankettproduktion samt databehandling med stöd av Statens Industriverk, SIND.

SRF har målmedvetet "verkat för och främjat god redovisnings- och redovisningsbyråsed" sedan 1936. Förbundet och dess ledamöter har genom sitt framgångsrika och seriösa arbete genom åren intagit en representativ ställning för sin yrkeskår och är en tung remissinstans i redovisnings- och beskattningsfrågor. Därutöver finns SRF även representerad i officiella organ för företagsfrågor som Bokföringsnämnden, SIS och Delegationen för Företagens Uppgiftslämnande DEFU.

Som ytterligare verktyg i Redovisningskonsultens SRF händer finns SRF:s Expertpanel med erkända auktoriteter inom företagsekonomi, redovisning, skatte- och associationsrätt, mervärdes- och punktskatter, databehandling samt allmän juridik.

Med SRF:s krav på sina ledamöter beträffande yrkeserfarenhet och teoretiska kunskaper är det naturligt att Redovisningskonsulten SRF alltid är välkommen som förmedlare av kontakter mellan ortens företagare och dess myndigheter, organisationer, finansieringsinstitut m fl. SRF har etablerade kontakter både på riksplanet, regionalt och lokalt med statliga och kommunala myndigheter samt institutioner och organisationer av avgörande betydelse för företagaren och dennes verksamhet.

För företagets skull, välj rätt rådgivare — Redovisningskonsulten SRF.

Om du vill veta mer om SRF, kontakta kansliet. Så sänder vi trycksaken Goda Råd.

SVERIGES REDOVISNINGSKONSULTERS FÖRBUND

SRF

— företagarens nära rådgivare och samtalspartner.

Forbundsadress:
Magasinsgatan 7 A, Box 143, 791 23 FALUN Tfn 023-181 30

Open access från www.skattenytt.se, 2026-11-07 17:22:46